

Opetussuunnitelma

**TYÖTERVEYSHUOLTOON PÄTEVÖITTÄVÄ
KOULUTUS ASIANTUNTIJOILLE (2 OP)**

SISÄLLYS

1. Tausta	3
2. Pedagogiset lähtökohdat	4
3. Koulutuksen tavoitteet	5
4. Koulutuksen toteutus ja rakenne	6

Työterveyshuollon pätevöittävä koulutus asiantuntijoille on valtioneuvoston asetuksen (708/2013, § 14, 3. kohta) edellyttämä pätevyys työterveyshuollossa toimiville työhygienian, sosiaalialan, ergonomian, teknisen, maatalouden, työnäkemisen, ravitsemuksen, puheterapian, tai liikunnan alan asiantuntijoille. Maatalouden asiantuntijoilta edellytetään osana pätevöitymiskoulutusta työolosuhteiden selvitysosaamista maatalalla. Koulutuksen osaamisvaatimukset ja sisältöteemat rakentuvat työterveyshuoltoon keskeisesti liittyvän lainsäädännön ja hyvän työterveyshuoltokäytännön pohjalle.

1. Tausta

Työelämän muutokset haastavat työterveyshuoltoa kehittämään toimintaansa. Työelämässä toimivilta edellytetään otetta tunnistaa ja hallita niin uusia, kuin perinteisiä terveysriskejä. Työelämää leimaavat kiire, epävarmuus, kasvavat osaamisvaatimukset, jatkuva tavoitettavissa olo, lyhyet työsuhteet, kognitiivinen kuormittuneisuus ja monisuorittaminen. Tuki- ja liikuntaelinvaivojen ja mielenterveyden aiheuttamien sairauspoissaolojen syihin vaikuttaminen vaatii työpaikoilta ja työterveyshuollolta aktiivisia ehkäiseviä toimia ja osaamista. Työelämän muutokset näkyvät myös niin, että henkilöstön työhyvinvoinnin merkitys on tiedostettu tuottavuuden mahdollistajana, ja työpaikat tarjoavat henkilöstölleen mahdollisuuksia pitää huolta hyvinvoinnistaan. Teknologian, robotismin ja informaatioteknologian ratkaisut ovat helpottaneet työn tekemistä.

Työterveyshuollon ydintehtävänä on terveyden ja työkyvyn edistäminen ja työkyvyttömyyden ehkäisy sekä työolojen terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyvät tehtävät. Ennakointia, tarvearviointia, erityisosaamista ja räätälöityjä työterveyspalveluja tarvitaan eri asiakasryhmille, kuten osatyökykyisille, osan aikaa työssä käyville eläkeläisille, nuorille työelämään tulijoille, ulkomaalaistaustaisille työntekijöille, työttömille sekä yrittäjyyden, palkkatyön ja työttömyyden välillä liikkuville.

Olemassa oleva työkyky on tärkeää saada käyttöön ja sitä on tuettava. Voimavara- ja riskitekijät täytyy tunnistaa ja niihin tulee vaikuttaa. Toimenpiteet voivat kohdistua yksilöön, työyhteisöön ja työympäristöön. Työttömyyden pitkittymistä ehkäistään tunnistamalla varhain työkyvyn menettämisen uhka ja puuttamalla siihen hoidon, kuntoutuksen ja työhön paluun tukemisen keinoin.

Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukainen toiminta edellyttää moniammatillista ja monitie-

teistä yhteistyötä. Työterveyshuollon moniammatilliseen tiimiin kuuluvat ammattihenkilöinä työterveyslääkärit ja -hoitajat sekä asiantuntijoina työfysioterapeutit ja työterveyspsykologit. Työterveyshuollon asiantuntijoita ovat myös erikoislääkärit, joilla on muun kuin työterveyshuollon erikoislääkärin pätevyys. Muita työterveyshuollon asiantuntijoita ovat työhygienian, sosiaalialan, ergonomian, teknisen, maatalouden, työnäkemisen, ravitsemuksen, puheterapian tai liikunnan alan soveltuva korkeakoulu-, tai muun vastaavan alan aikaisemman ammatillisen tutkinnon suorittaneet, joilla on lisäksi suoritettuna vähintään kahden opintopisteen laajuinen työterveyshuollon koulutus (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2016:10).

Koulutuksen osaamistavoitteet rakentuvat työterveyshuoltoon keskeisesti liittyvän lainsäädännön ja hyvän työterveyshuoltokäytännön perustalle.

2. Pedagogiset lähtökohdat

Koulutuksessa hyödynnetään osallistavan ja tutkivan oppimisen periaatteita. Oppiminen monipuolistuu ja tehostuu ryhmässä. Kaikki ryhmän jäsenet vaikuttavat oppimiseen, ja keskeistä on ryhmän keskinäinen tiedon hakeminen ja jakaminen. Osallistuja kantaa vastuun omasta oppimisestaan. Oppiminen edellyttää oman toiminnan reflektointia, palautetta ja mahdollisuutta keskustella asioista eri näkökulmista. Samalla kun oppiminen haastaa ja vastuuttaa aktiiviseen osallistumiseen, se myös synnyttää sellaisia oivalluksia, jotka vain ryhmän avulla ovat mahdollisia.

Koulutuksessa otetaan huomioon aikuisopiskelun erityispiirteet ja aiemman koulutuksen ja kokemuksen vaikutus oppimiseen. Koulutuksessa osallistujien omia kokemuksia ja 'hiljaista tietoa' hyödynnetään uuden oppimisessa. Taito toimia ja kehittyä yhteistyösuhteissa on otettu huomioon. Tavoitteena on tietojen ja taitojen jatkuva uudelleen rakentaminen, mikä johtaa asioiden laajempaan ymmärtämiseen.

3. Koulutuksen tavoitteet

Koulutuksen tavoitteena on tuottaa valtioneuvoston asetuksessa (708/2013, § 14, 3. kohta) mainittuja asiantuntijoita työterveyshuollon ja työelämän tarpeisiin, jotka pystyvät soveltamaan asiantuntijaosaamisensa hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteiden mukaisesti. Koulutus täydentää osallistujan ammatillista asiantuntijuutta, kriittistä ajattelua ja moniammatillista, kehittävää työtettä.

Koulutuksen osaamistavoitteet ja sisältöalueet

Osallistuja hankkii valmiudet toimia oman alansa asiantuntijana työterveyshuollossa moniammatillisen tiimin jäsenenä hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti.

Koulutuksen käytyään opiskelija:

- Tietää työterveyshuollon toimintaa ohjaavat keskeiset säädökset ja hyvän työterveyshuollon mukaisen toiminnan periaatteet (Työturvallisuuslaki 738/2002, Työterveyshuoltolaki 1383/2001, Valtioneuvoston asetus terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä 1485/2001, Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta 708/2013)
- Tietää työterveyshuollon toimintaympäristöstä ja järjestämisestä Suomessa, työterveyshuollon tehtävät ja tavoitteet, työterveyshuollon toimintaan kuuluvat prosessit, työkyvyn tukemisesta, työterveysyhteistyöstä ja Kelan korvauseriaateista ja -ohjeista työterveyshuollon asiantuntijatyössä.
- Tunnistaa miten työ vaikuttaa terveyteen, työ- ja toimintakykyyn sekä työhyvinvointiin
- Osaa soveltaa omaa asiantuntijatietoaan työterveyden ja työkyvyn edistämisen näkökulmasta toimiessaan työterveyshuollon asiantuntijan tehtävässä
- Tietää asiantuntijan roolin ja tehtävän työterveyshuollon moniammatillisessa tiimissä ja osaa toimia sen mukaisesti työterveyshuollon ammattihenkilöiden ohjaamana.

4. Koulutuksen toteutus ja rakenne

Koulutus toteutetaan monimuoto-opiskeluna, joka muodostuu kirjallisuudesta, oppimistehtävistä, lähiopetuksesta ja arvioitavista tehtävistä.

Koulutuksen hyväksytty suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen ja oppimistehtävien hyväksyttyä suorittamista. Tehtävät arvioidaan hyväksytty / hylätty, ja hyväksytty tehtävä tulee vastata tasoa "hyvä". Osallistuja saa koulutuksen päätyttyä todistuksen siitä, että hänellä on työterveyshuoltolain (1383/2001) ja Vna:n (708/2013) edellyttämä pätevyys toimia työterveyshuollon asiantuntijana.